

Boekverslag Nederlands De kleine blonde dood door Boudewijn B?ch

Boekverslag door een scholier

5840 woorden

17 jaar geleden

★ 8,2

3033 keer beoordeeld

Auteur	Boudewijn Büch
Genre	Psychologische roman, Biografie
Eerste uitgave	1985
Vak	Nederlands

SAMENVATTING VAN DE INHOUD:

In dit boek wisselen twee verschillende verhalen zich steeds af. Het eerste verhaal gaat over Boudewijn en zijn vader Rainer Büch. Het tweede verhaal gaat over Micky, het zoontje van Boudewijn en Mieke.

De 7-jarige Boudewijn woont bij zijn ouders samen met vijf broers (die zijn op dat moment nog niet allemaal geboren) in Wassenaar. Boudewijn gaat op schoolreisje naar een speeltuin ergens in Nijmegen. Ze zullen ook even naar Duitsland gaan, maar dat mag absoluut niet van zijn vader. Rainer Büch is namelijk van joodse afkomst en is voor de Tweede wereldoorlog uit Duitsland naar Nederland gevlucht, om tegen Duitsland te vechten, bij de luchtmacht. Hij heeft hiervoor verscheidene onderscheidingen gekregen. Hij is door de oorlog fel anti-Duits geworden en heeft een trauma aan de oorlog overgehouden. Als ze eenmaal bij de Duitse grens zijn moet Boudewijn bij zijn leraar op Nederlands grondgebied blijven. Als Boudewijn opeens een mooie vlinder ziet vliegen holt hij erachter aan om hem te vangen voor zijn vader, die vele vlinders verzamelt. Als hij hem te pakken heeft blijkt hij in Duitsland verdwaald te zijn. Twee Duitse douanebeambten houden hem aan en brengen hem terug naar de rest van de klas. Eenmaal thuis gekomen toonde hij met trots de vlinder aan zijn vader. Zijn vader vond hem prachtig, maar toen Boudewijn vertelde over zijn avontuur in Duitsland begon zijn vader hem te slaan en hij maakte de vlinder kapot.

Vader was nooit echt aardig voor Boudewijn en zijn moeder. Hij mishandelde zijn vrouw of zijn kinderen als die het over de oorlog of over Duitsland hadden.

Boudewijn heeft aan de ene kant enorme bewondering voor zijn vader (vlinders verzamelen, banden plakken, wandelen en praten) maar snapt aan de andere kant zijn gewelddadigheden niet.

Als de vader een keer zomaar vertrekt zonder iets te zeggen, gaat een broertje van Boudewijn in de kamer van zijn vader kijken. Hij heeft daar in een kast gekeken die voor iedereen verboden was. Hij zag daar foto's van concentratiekampen en gemartelde mensen. Als vader weer teruggekeerd is van zijn reis merkt hij op dat er iemand in zijn geheime kastje is geweest. Na wederom een woedeaanval is het huis te klein. Vader heeft besloten dat hij helemaal geen feestdagen meer wil vieren. De reden hiervoor wordt niet

gegeven.

Vader en moeder hadden besloten dat Boudewijn voor een lange tijd naar een inrichting in Brabant moest, "niet omdat ik gek was, maar omdat mijn ouders het gek vonden dat ik gek werd van hun huwelijksleven" (p.81). Hij beleeft daar een vreselijke tijd en mag daar praktisch niets. Het ergste vindt hij nog dat hij daar niet mag lezen. Na bijna een jaar mag hij weer naar huis.

Als hij weer thuis is bleken de buikpijnen waar hij al twee jaar aan leed een verwaarloosde blindedarmonsteking te zijn, inmiddels een buikvliesontsteking.

Hij raakt in de ambulance die onderweg was naar het ziekenhuis in een coma. Een paar weken later toen hij wakker werd kreeg hij van zijn vader mooie cadeaus, waaronder een grote stapel boeken. Na een jaar mocht hij het ziekenhuis uit en werd hij met open armen ontvangen op zijn lagere school.

Er wordt de kinderen verteld over hun Onkel Jobab, die in de Tweede Wereldoorlog is mishandeld en daardoor 'gek in zijn hoofd' is geworden. Hij komt een weekendje langs bij de familie.

Vele jaren later, zijn ouders zijn intussen gescheiden, ontvangt Boudewijn een brief van zijn moeder. Die stuurt hem een kopie van een rouwkaart waarin staat dat zijn vader gestorven is. De dood van zijn vader greep hem erg aan, ondanks dat zijn vader nooit echt aardig voor hem was. Twee weken na dit overlijden krijgt hij een brief van twintig velletjes van zijn vader. Deze brief vind Boudewijn het ergste van alles wat zijn vader hem had aangedaan. Later krijgt hij te horen dat de brief geschreven is vlak voor zijn zelfmoord. Boudewijn kon het allemaal niet meer aanzien en verbrandde de brief.

Voordat zijn vader was gestorven is hij nog een keer naar hem toegeweest. Zijn vader woont met een 18-jarige Deense vrouw, Astrid Nisgren. Hij mag haar as noemen. Boudewijn vertelt dat hij homoseksueel is, een vrouw in verwachting heeft gemaakt, hasj gebruikt en een agent heeft getrapt. Het wordt een emotioneel gesprek en zijn vader en diens (vijfde) vrouw worden woedend op hem.

Het tweede verhaal gaat over Micky. Micky is het zoontje van Boudewijn en Mieke, de voormalig Engelse lerares van Boudewijn, die 14 jaar ouder is. Boudewijn was totaal nog niet toe aan een kind, maar als hij bemerkt dat Mieke aan de drank is neemt hij een deel van de verzorging op hem. Boudewijn en Micky wonen een jaar samen met Fleurette, een jongensachtige vrouw die een dochter heeft. Nadat Fleurette en haar dochter het huis hebben verlaten, menen Boudewijns' vrienden dat hij mee moet gaan naar Parijs, wat al eerder geregeld was. Hij vertrouwt Micky toe aan Gerda, de beste vriendin van Mieke, met de voorwaarde hem niet aan Mieke te geven. Bij zijn terugkomst blijkt Gerda hem wel aan Mieke te hebben meegegeven, omdat het kerstmis was. Ze vertelt hem dat hij bij haar van de trap gevallen is. Hij ligt in het ziekenhuis in coma. Boudewijn gaat eerst bij Mieke langs, vervolgens richting ziekenhuis. Daar wacht hem een veel grotere schok, de val van de trap bleek een secundair trauma, Micky leed aan een hersengezwel dat "geknapt" is en is klinisch dood. Na twintig dagen geeft Boudewijn toestemming de machines stop te zetten en overlijdt Micky. Zijn stoffelijk overschot wordt gecremeerd. Hier heeft Boudewijn bewust voor gekozen. Om zichzelf te straffen, wil hij dat er geen enkel spoor van hem blijft bestaan. Hij is de enige op de crematie, waar hun lievelingsnummer van de Stones: "Out of time" wordt gedraaid.

Zes jaar na de crematie bezoekt Boudewijn voor de krant een opendag van het crematorium. Nadat de reportage in de krant heeft gestaan, krijgt Boudewijn een boze brief van de directeur. Nu overvalt hem een groot verdriet, Micky's micrografie is mislukt. Als hij iemand op het station hoort zeggen: "rouw verjaart niet", weet hij dat hij het verhaal kan schrijven.

In het laatste hoofdstuk vertelt Boudewijn dat enkele herinneringen niet groter zijn dan een postzegel die hij koestert. Ze gaan over fijne momenten met zijn vader Rainer en zijn zoontje Micky. Opvallend zijn de parallellen, zoals bijvoorbeeld het kapotje op het strand.

ANALYSE VAN DE TEKST:

Thema:

Drie thema's staan in dit boek centraal: oorlogstrauma van de vader, de homoseksualiteit van de hoofdpersoon en de dood van 'de kleine blonde'

Een ander thema wat niet zo duidelijk naar voren komt, maar wat wel degelijk een rol speelt, is de eenzaamheid van Boudewijn. Hij verliest namelijk eerst zijn vader, dan zijn zoon en Mieke. Er blijft niemand over.

Motieven:

- oorlogstrauma's:

Vader Buch en Onkel Jobab hebben trauma's overgehouden aan de oorlog.

- zelfmoord:

Vader heeft enkele malen zelfmoordpogingen gedaan en het is hem uiteindelijk gelukt. Boudewijn had in het opvanghuis al bijna de neiging om zelfmoord te plegen.

- alcoholverslaving:

Vader Büch bedronk zich regelmatig en ook Mieke heeft een drankprobleem. Boudewijn drinkt zelf ook best veel, maar beperkt zich vanwege Micky.

- Homoseksualiteit:

Boudewijn was homoseksueel, ondanks zijn relatie met Mieke en Fleurette.

- Antisemitisme:

de jodenhaat in de oorlog tegen alle joden.

- Vader-zoon-relatie:

De opvallende genegenheid tussen vader en Boudewijn, waar zelfs moeder Büch jaloers op is. Zij snapt niet waarom vader en zoon elkaar zo goed begrijpen. Uiteraard is ook de relatie tussen Boudewijn en zijn zoontje belangrijk.

As is een symbool in het boek. Het komt meerdere malen voor:

- De brief van twintig kantjes die Boudewijn van zijn vader had gekregen heeft Boudewijn verbrand in de openhaard

- De 5e vrouw van Rainer Buch heette Astrid Nisgren. De roepnaam van haar is As.

- Boudewijn laat zijn zoontje Micky cremen. Zijn as wordt over de zee uitgestrooid.

Titel en motto:

De titel slaat op de kleine blonde zoon Micky van Boudewijn. Micky overlijdt later in het boek aan een geknapt hersengezwell.

De titel komt ook letterlijk terug in het boek op blz. 157:

".... Soms schrik ik 's nachts wakker van het idee dat je een auto-ongeluk krijgt. En dan is die kleine blonde dood. De kleine blonde dood, dat is een mooie boektitel...."

Er is niet echt een enkel motto aan te wijzen, wel staan er een groot aantal citaten van beroemde personen die bij het boek passen:

You're out of touch, my baby
My poor discarded baby. Mick Jagger

Too young to really be in love. Jerry Lee Lewis/Lippman-Dee

Der Tod ist ein sehr mittelmässiger Porträtmaler. Goethe/Eckermann

Die Geschichte rückwärts erzählt. Novalis

O Melancholy, turn thine eyes away!
O Music, Music, breathe despondingly. Keats

Comme vous le savez, notre société est entièrement liquidée...Rimbaud

Wie zich voorstelt dat iets wat hij liefheeft, te niet gaat, zal zich bedroeven; daarentegen zal hij zich verheugen bij de gedachte dat het behouden blijft. Spinoza

Liefde (of geen liefde),
En ouder worden, en dan de Dood. Gerard Reve

Een naam van iemand die niet meer bestaat
Blijft soms nog lang onder de mensen. Achterberg

Ik ben geen vader, en ik heb geen zoon
Niets dan een sage is zijn zacht bestaan. Willem de Mérode

Tête sacrée! Enfant aux cheveux blonds! Bel ange!
A lauréole d'or! Victor Hugo

Mottoverklaring:

Al deze stukjes proza gaan over het kwijtraken van een geliefd persoon. In "De kleine blonde dood" raakt Boudewijn zijn zoontje Micky kwijt, omdat deze laatste overlijdt. Ook de vader van Boudewijn, Rainer overlijdt, wat Boudewijn best wel aangrijpt.

Structuur:

Het boek begint heel erg rustig en begint niet meteen middenin de gebeurtenissen. Boudewijn gaat met

zijn klas op schoolreisje en het enige dat je weet is dat Vati fel anti-duits is.

Boudewijn vangt heel onschuldig een vlindertje voor zijn pa's collectie en laat het vlindertje dat hij gevangen heeft heel erg enthousiast aan zijn pa zien. Als vader er achter komt dat het een Duits soort is en dat ie in Duitsland is geweest wordt hij heel erg boos op Boudewijn. Zo krijgt de lezer meteen al een goede indruk van de situatie thuis en hoe erg het oorlogstrauma van Vati is.

Het verhaaleinde bestaat uit een heel hoofdstuk uit fijne herinneringen die Boudewijn koestert van zijn vader en zijn zoontje. Het is een open einde, omdat je niet weet als lezer, wat er met Boudewijn gaat gebeuren, nu hij alleen over is gebleven.

Het is niet storend om niet te weten hoe het afloopt.

Je blijft eigenlijk niet met vragen zitten op het einde. Je weet dat Boudewijn nooit meer terug zal gaan naar Mieke en met zijn familie zal hij ook niet veel meer mee te maken willen hebben. Hoe hij verder leeft is niet van belang. Hij heeft aan het einde van een boek een stukje leven afgesloten en zal weer helemaal opnieuw beginnen.

Er zijn twee verhaallijnen. Zo is er het verhaal dat Boudewijn nog jong is en samen met zijn vader, moeder en broers woont en er is de verhaallijn dat Boudewijn inmiddels vader is. Beide verhaallijnen lopen in elkaar over op de manier waarop ze vertelt worden. In werkelijkheid was de eerste verhaallijn het eerst en volgde de tweede deze op. De verhaallijnen zijn even belangrijk en hebben sterk met elkaar te maken. De gebeurtenissen die plaatsvonden tussen Boudewijn en Rainer worden vergeleken met die van Boudewijn en Micky.

Het boek begint met een bladzijde waarop allerlei uitspraken staan die enigszins een verband hebben met het boek en met enkele thema's van het boek.

Het boek bestaat uit 19 hoofdstukken die allemaal met cijfers zijn genummerd.

Hoofdstuk 19 is een apart hoofdstuk. Het is een hoofdstuk waarin alleen herinneringen zijn beschreven en die herinneringen zijn gescheiden door 4 horizontale sterretjes.

De paragraaf begint met de aanduiding:

Wat overblijft. Herinneringen niet groter dan postzegels die ik koester.

Op blz. 196 staat tot slot nog een colofon.

Personages:

Aan het begin van het boek wordt opgemerkt dat iedere gelijkenis van figuren in dit boek met bestaande personen moet worden beschouwd als toeval. De ik-figuur in dit boek heet Boudewijn, maar de lezer kan dus niet aannemen dat deze figuur dezelfde is als de auteur.

Je leert de personages kennen uit wat zij zeggen, wat zij doen en hoe de hoofdpersoon Boudewijn over hen denkt.

Boudewijn:

Hij kent zijn vader heel goed. (blz.151) "Naar geen man heb ik meer gekeken dan naar mijn vader. Ik kende

op den duur alle (...) Mijn moeder zei dikwijls: 'Zoals jij je vader kent! Je lijkt wel een psycholoog. Soms denk ik dat jij je vader langer kent dan ik.' "

In zijn jeugd is Boudewijn een rustig jongetje die, evenals de rest van het gezin, lijdt onder de tirannie van zijn vader. Ondanks de buien van zijn vader geeft hij veel om hem. Als hij tien jaar is, wordt hij opgenomen in een psychiatrische kliniek in Brabant. Hij was echter niet gek, maar werd gewoon zenuwachtig van de ruzies van zijn ouders. De vele buikpijnen waar hij al twee jaar lang over klaagde bleken een verwaarloosde blindedarmontsteking te zijn. Als Boudewijn ouder is, blijkt hij homoseksueel te zijn, desondanks heeft hij wel een kind. Hij voelt hij zich onzeker over zijn capaciteiten als opvoeder. Hij gedraagt zich vaak onverantwoordelijk. Desondanks neemt hij later het moedige besluit om Micky in huis te halen en uiteindelijk diens leven te beëindigen.

Hij is duidelijk een karakter, want je komt heel veel over hem te weten. Wat later in het verhaal komt meer over zijn jeugd en zijn gevoelens aan het licht.

Rainier, vader:

Vader speelt een hele belangrijke rol in dit boek. Hij heeft 6 zonen en hij heeft WO II overleefd en voelt zich schuldig, omdat zijn broers en zussen niet meer leven. Hij heeft last van een oorlogstrauma en hierdoor doet hij hele vreemde dingen. Hij kan bijvoorbeeld ontzettend boos worden en dan slaat hij alles kort en klein in het huis. Hij tiranniseert zijn gezin en mensen uit zijn directe omgeving. Zijn militaristische gedrag leidt tot een scheiding van zijn vrouw. Hij hertrouwt enkele malen, maar uiteindelijk pleegt de vader zelfmoord. Hij is van joodse afkomst en heeft in de oorlog veel gedaan voor Nederland. Hij is aan de ene kant erg tegen Duitsers en laat dat ook goed blijken, maar aan de andere kant treedt hij wel hard en militaristisch op.

Hij is een type, omdat zijn persoon niet verder wordt uitgewerkt.

Moeder Büch:

De moeder van Boudewijn lijdt eveneens onder het gedrag van haar man. Ze is een lieve zorgzame vrouw die Boudewijn en zijn broers probeert te beschermen tegen hun vader. Zij is van Italiaanse afkomst en heeft tijdens de Tweede Wereldoorlog ondergedoken gezeten. Ze weigert het kind van Boudewijn te zien. Moeder Büch is een type, omdat ze niet zo uitgebreid beschreven wordt.

Mieke:

Boudewijn heeft een relatie met een veertien jaar oudere vrouw, die vroeger een lerares van hem was. Ze krijgen samen een zoon, maar door haar drankprobleem kan ze hem niet zelf opvoeden. Zelfs als Micky is overleden komt ze niet naar zijn crematie.

Mieke is een type, want we leren haar niet echt goed kennen.

Micky:

Micky wordt geboren uit de relatie tussen Boudewijn en Mieke. Hij is een levendige en enthousiaste jongen en, evenals zijn vader, fan van Mick Jagger. Hij overlijdt op vijfjarige leeftijd aan een geknapt hersentumor.

Micky is duidelijk een type, omdat je niet veel over hem te weten komt.

De oma van Boudewijn:

Ze is afkomstig uit Italië. Volgens Boudewijn kon ze altijd heel mooi vertellen. Hoe ouder ze echter wordt, des te meer dement. Ze slijt de laatste jaren van haar leven, vastgebonden in een psychiatrisch ziekenhuis waar ze zelfs haar eigen dochter niet herkent. Ze is een type.

De broers van Boudewijn:

Ze zijn tamelijk vaag beschreven in het boek. Boudewijn heeft het soms is over een broertje. Wel is bekend dat hij vijf broers in totaal had, waarvan er twee waarschijnlijk ouder waren en drie jonger. Ze zijn duidelijk types.

Fleurette:

Ze is een jongensachtige vrouw die geen bezwaar maakt tegen de seksuele voorkeur van Boudewijn. Samen met haar dochter woont ze een tijd samen met Boudewijn en Micky. Op een gegeven moment neemt ze toch weer de benen. Ze is een type.

Onkel Jobab:

Hij is de enige levende familie (broer) van Rainer. Ook Onkel Jobab is verstrooid door de oorlog. Hij werkt als doodgraver in een psychiatrisch ziekenhuis. Hij is een type.

Ik vind Boudewijn wel een sympathieke jongen/man. Hij heeft heel veel meegemaakt in zijn leven en heeft ook voor vele moeilijke keuzes gestaan. Na alles wat zijn vader hem heeft aangedaan, kan hij hem nog vergeven en hem nog liefhebben. Dat vind ik heel erg knap van hem en dat lijkt me ook heel erg moeilijk. Hij hield zielsveel van zijn zoontje en dat was eigenlijk het enige mensje op aarde waar hij op dat moment voor leefde. Hij had de opvoeding van Micky niet op zich hoeven te nemen, maar toch heeft hij het gedaan! Hij heeft hem weggesleurd bij Mieke en hem een goed thuisfront geboden.

Boudewijn is iemand die mensen gelukkig wil maken, geen ruzie wil hebben en mensen kan vergeven. Hij wilde voor zijn zoontje een betere vader zijn dan zijn eigen vader voor hem was, maar helaas gaat Micky al op een vroege leeftijd dood en hij heeft het idee dat het zijn schuld is.

Ik kan mezelf moeilijk herkennen in een persoon uit het boek. De enige persoon op wie ik dan uit kan komen is Boudewijn. De karakters van de andere personen lijken totaal niet op die van mij. Degene waar ik me helemaal niet in kan herkennen is Rainier. Hij heeft aan de oorlog een groot trauma overgehouden en heeft dat zijn hele leven gehouden. Ik heb oorlog nooit meegemaakt en weet dus ook niet hoe ernstig het is: Ik heb het niet in levende lijve ondervonden.

Boudewijn voelde zich heel erg onzeker over zijn opvoedingscapaciteiten. Zelf heb ik natuurlijk nog geen kind opgevoed, maar die onzekerheid kan ik zeker in mezelf herkennen.

Hij weet niet of hij de dingen wel goed doet. Ik weet zeker dat ieder mens wel onzekerheden heeft over zichzelf en dat is ook helemaal niet erg, maar mensen die echt superonzeker zijn die hebben het een stapje moeilijker. Je kunt onzeker zijn over je uiterlijk maar ook zeker over je innerlijk en of iedereen je wel mag.

Ruimte:

De belangrijkste ruimte waar het verhaal zich afspeelt zijn: de omgeving van Wassenaar rond zijn ouderlijk huis en Voorschoten komt ook nog twee keer in het boek voor. Verder speelt het boek zich af in zijn woonplaats in Amsterdam, en de vakantie in Italië. Er lopen twee verhalen in een andere tijd door elkaar, de tijd waarin Boudewijn opgroeit thuis, en wanneer hij zelf een zoon heeft.

Het verhaal speelt zich tijdens de jeugd van Boudewijn af in een burgerlijke wijk. De mensen kennen elkaar en groeten vriendelijk. Er is geen sprake van grote rijkdom, wat waarschijnlijk komt omdat het verhaal zich vlak na de Tweede Wereldoorlog afspeelt.

Tijdsduur:

Het verhaal speelt zich enkele jaren na de Tweede Wereldoorlog af, waarschijnlijk in het begin van de vijftiger jaren. De gevolgen van de oorlog zijn in het boek duidelijk te merken. De vader van Boudewijn is namelijk hoofd, of onderhoofd van de reservepolitie. Ook wordt er nog veel over de gruweldaden van de oorlog gesproken en was er nog niet in ieder huishouden een televisie aanwezig.

De vertelde tijd is ongeveer twintig à vijfentwintig jaar. Het verhaal begint als Boudewijn een jongetje is van 5 à 6 jaar. Op het moment dat hij zelf vader werd was hij nog student, ongeveer 20 jaar. Het verhaal in het boek eindigt als Micky als 5-jarige jongen overlijdt.

Het boek telt 196 bladzijdes, waar ik ongeveer 3.5 uur over heb gedaan om ze te lezen.

Tijdsvolgorde:

De gebeurtenissen worden niet verteld in de volgorde waarin ze plaatsvinden. Het boek bestaat uit vele flashbacks die de relatie tussen Boudewijn en zijn vader en zijn zoontje duidelijk moeten maken. Beide personen zijn echter al overleden, op het moment dat het boek verteld wordt.

De flashbacks in het verhaal verwoorden de herinneringen die de hoofdpersoon heeft. Zo komt de lezer meer te weten over het leven van Boudewijn. De flashbacks kunnen sommige situaties goed verklaren. Het verhaal is dus beslist niet chronologisch verteld.

Perspectief:

Het boek 'De kleine blonde dood' is duidelijk geschreven in een ik-perspectief. Je zit als het ware de hele tijd in het lichaam van Boudewijn. Zowel met de belevenissen met zijn vader, als met zijn zoontje Micky kijk je door de ogen van Boudewijn. Hierdoor heeft het verhaal iets persoonlijks, je wordt er echt bij betrokken omdat je zelf alles meemaakt zoals de hoofdpersoon alles meemaakt.

Het hele boek wordt in de in de verleden tijd verteld. Telkens door de ogen van Boudewijn. Omdat de schrijver van het boek ook Boudewijn Büch is, ben je geneigd te denken dat de schrijver alles zelf heeft meegemaakt, en dat is voor een deel ook zo.

Idee:

Ik denk dat het achterliggende idee van de schrijver geweest moet zijn dat het schrijven van dit boek hem zou helpen bij de verwerking van zijn verleden. De hoofdpersoon uit het boek, schrijft ook om zijn verleden te verwerken.

Fictie / werkelijkheid:

Dit boek is zo verbazingwekkend realistisch! En dat is ook helemaal niet raar, omdat het boek voor een groot deel autobiografisch is. Het onderste stukje 'Informatie over de schrijver' zal alles verklaren en ik denk dat verdere uitleg niet meer nodig is.

Informatie over de schrijver:

Ik vond het wel belangrijk om wat aandacht te geven aan Boudewijn Büch zelf, omdat het boek voor een groot deel autobiografisch is. Een lang levensverhaal van hem heb ik even in het kort samengevat.

Boudewijn Maria Ignatius Büch werd geboren op 14 december 1948 te Den Haag in de Bethlehem kliniek, alwaar nu het Malieveld is gelegen.

Het gezin waarbinnen Boudewijn werd geboren woonde in Wassenaar. Vader, een slachtoffer van de 2e wereldoorlog, was gevlucht naar Nederland. Zeker is dat Boudewijn zijn vader, die toch geen gemakkelijk man was, verafgoodde en hem, om het zo te zeggen, geheel verliteratuurde heeft in zijn romans. Zijn moeder was, volgens Boudewijn, van Italiaans joodse afkomst. Boudewijn heeft maar liefst vijf broers, waaronder de jongere Menno Büch. Ook een andere jongere broer, Patrick, is enigszins bekend, van de overige broers is weinig of niets van bekend.

Het talent voor het bespelen van de media - dat hij bijna dertig jaar later volledig zou gaan benutten - was al zeer vroeg aanwezig. Immers, we zien Boudewijn, nog in de luiers verkerende, en acht en negen maanden oud, (augustus 1949), in een schoonheidswedstrijd voor baby's opduiken alwaar hij werd verkozen tot de mooiste van Zuid-Holland!

Het huwelijk van de beide ouders was niet gelukkig te noemen (in feite kwam de scheiding toen Boudewijn ongeveer 12 jaar was.)

Tussen zijn 10e en 12e jaar ging het helemaal mis. Hij werd op tienjarige leeftijd eerst geplaatst in een psychiatrische instelling in Brabant. Een der oorzaken van die opname was o.a. het slechte huwelijk van de ouders en een al te hechte band met de vader.

Boudewijn heeft er nooit een geheim van gemaakt, dat die band met zijn vader, die volgens eigen zeggen, van platonische aard bleef, in de ogen van de bekrompen Wassenaarse gemeenschap, het betamelijke overschreed!

Na dat jaar in de inrichting - overigens schitterend beschreven in de roman Het dolhuis (1987) - verbleef hij nog ruim een jaar in een ziekenhuis annex sanatorium waar het kantjeboord is geweest of hij het wel zou halen! De eerste week in het ziekenhuis lag hij namelijk in coma, veroorzaakt door een buikvliesontsteking. Weliswaar genezen dus kwam hij daaruit, maar met de gezondheid is het eigenlijk zijn leven lang nooit meer wat geworden. Zowel lichamelijk als wel geestelijk - hij bracht o.a. jaren door op de bank bij een psychiater - heeft hij een medische lijdensweg afgelegd.

Op 14 jarige leeftijd begon Boudewijn aan zijn middelbare schooltijd op het St-Bonaventura lyceum te Leiden. De school bezat ook een schoolkrant: De Vonk. Hierin begon hij al snel gedichten in te sturen. Al spoedig bracht hij het tot 'hoofdredacteur' en veranderde dit blaadje in een meer professionelere opzet. Het begin van zijn schrijversloopbaan is hier (1964-'65) in feite begonnen. Die 'Vonken' behoren inmiddels, onder verzamelaars, tot de meest gezochte items van zijn werk!

We naderen nu alweer een delicate periode in Boudewijn's leven. Ook dit is omgeven door 'Dichtung und Wahrheit', al dan niet zelf door hem in het leven geroepen. Begin 1970 krijgt hij een relatie met een iets oudere vrouw, en daaruit wordt een zoontje geboren, Micky geheten. Het jongetje wordt echter maar een kort leven geschonken. Op bijna zesjarige leeftijd komt het kereltje in 1976 te overlijden aan een hersentumor.

Uit ten treuren is erover gespeculeerd door diverse journalisten, in interviews, in gesprekken met Boudewijn, et cetera, of hij wel een zoontje gehad heeft? Hij heeft altijd op deze vraag een niet erg duidelijke houding aangenomen. Geen overtuigende nee, maar ook geen overduidelijk ja antwoord, is de conclusie die we kunnen trekken uit deze gesprekken.

Michel Boll in het fraaie en meest uitvoerige interview ooit met Boudewijn (Bzzlletin juni 1985), 'Als ik je werk lees heb ik de - in principe foute - neiging om de hoofdpersoon met Boudewijn Büch te vereenzelvigen.'

Boudewijn antwoordde hierop zeer duidelijk: 'Wat je zegt is volstrekt waar. Je denkt: dat moet ik niet doen, maar eigenlijk is het correct. Ik ben het gewoon, laten we er maar niet over lullen. Natuurlijk niet tot in details. Ik laat dingen wel eens twee jaar eerder of drie jaar later gebeuren, of ik situeer een gesprek in een boekhandel dat eigenlijk in een drogisterij plaatsvond. Ik verwerp het niet als mensen het als autobiografisch willen zien.'

In een ander interview kon hij dan weer uitroepen: 'Ik word daar zo zat van! Het zijn romans! En zodanig moet je het zien!'

Een niet weg te cijferen feit is ook dat Boudewijn een ongelofelijk ontroerende en mooie gedenkzuil op papier heeft voortgebracht over het kereltje. Zijn meest intieme en volgens hemzelf, zijn mooiste dichtbundel, Dood kind (1982) is daar een fraai voorbeeld van. Ook de essaybundel Een kleine blonde dood (1982) die als voorstudie gezien kan worden voor de latere en de meest succesvolle roman van zijn hand De kleine blonde dood (1985) spreken voor zichzelf.

Pas in 1975 begon zijn schrijfloopbaan echt van start te gaan. Hij debuteerde in het literaire tijdschrift Maatstaf met enkele gedichten en kreeg in dat jaar ook een kans om als poëziecriticus te beginnen bij het Literaire tijdschrift, Hollands Diep, wat hij natuurlijk met beide handen aangreep. Zijn officiële debuut echter kwam een jaar later

met zijn eerste gedichtenbundel Nogal droevige liedjes voor de kleine Gijs. (Arbeiderspers.1976). Toen ging het snel!

In begin tachtiger jaren verhuisde hij naar Amsterdam. Hij werd o.a. medewerker / redacteur van het Leidse studentenblad, Mare en van het Amsterdamse studentenblad, Folia Civitatis. Vanaf nu ging hij zijn 'winkeltje', zoals hij zelf vaak ironisch mag verkondigen, met een bijna uniek te noemen carrièreplanning, beheren!

In '82/'83 zien we hem o.a. werkzaam bij de Vpro-radio waar hij meewerkt als reporter voor het programma Vpro-boeken. Bij de Vara-tv krijgt hij de kans een boekenprogramma te maken, in het begin geheten: De verwondering, waarna het later simpelweg Büch werd genoemd. Boudewijn werd door deze mediacarrière enorm populair bij het publiek. Men zag zijn kop op de buis. Werd een 'Bekende Nederlander'. Allerlei uitgeverijen probeerden hun producten bij hem in het programma gepromoot te krijgen, en diverse auteurs waren maar al te graag bereid in het programma Büch op te draven! Door deze 'bekendheid' kreeg hij enorm veel werk aangeboden en dat was aan hem wel besteed. Hij ging schrijven voor een onnoemelijk aantal dag, week en maandbladen. Zijn journalistieke bijdragen moet in de

duizenden geteld worden. Een ongelofelijke werkbij! Men zei wel eens over die enorme productie, "Beter is het om te vragen waarin Büch géén column heeft?"

Boudewijn is een fenomeen! Een fenomeen dat tot op de huidige dag niet de erkenning heeft gekregen die hij naar mijn mening wel behoort te krijgen! Dat dit enorme oeuvre - dat tot op heden nog nooit een literaire prijs is toegevallen, nog nooit is er een 'boekenweekgeschenk, of boekenweekessay, van zijn hand verschenen - nog steeds niet gehonoreerd is, is te onbegrijpelijk voor woorden!

Vanaf 1986, al ruim 15 jaar, kunnen wij genieten van zijn tv-serie bij de Vara, De wereld van Boudewijn Büch. Helaas schijnt daar nu een einde aan te komen.

In 1991 gaat het mis met zijn samenwerking met de al jarenlange uitgever De Arbeiderspers. Binnen het concern is er een machtsovername. Een aantal auteurs zien dit alles met lede ogen aan en vertrekken. Boudewijn, die ook al een ander conflict had met de AP - over een geldsom - grijpt de gelegenheid aan om met Brugman te verhuizen naar Atlas. Rock & Roll. Een persoonlijke geschiedschrijving (1991) is het laatste boek dat verschijnt bij de AP.

Ook Mensje van Keulen, Cees Nooteboom en Redmond 'O Hanlon gaan mee met Emile Brugman naar Atlas. In de volgende vier jaar zien we een aantal boeken van Boudewijn verschijnen bij Atlas. Eenzaam, het 2e eilandenboek (1992), Het ijspaleis (1993), Het bedrog (1993), De hel (1994) Blauwzee (1994), Leeg en kaal (1995) en De verzamelde gedichten (1995) wat het laatste boek bij Atlas zou worden. Immers, in 1995 schijnt het Ronald Dietz toch gelukt te zijn om Boudewijn Büch los te weken bij Emile en terug te lokken in de armen van de oude vertrouwde Arbeiderspers. We zien in dat jaar namelijk niet alleen een herziene en vermeerderde herdruk verschijnen bij de AP van De kleine blonde dood (1995) als 20e druk! (voor de gelegenheid van dit heugelijke feit wordt het in linnen met stofomslag uitgevoerd) maar ook gelijk een nieuwe roman Geestgrond (1995).

Midden jaren negentig heeft Boudewijn ook theateroptredens aan zijn al overvolle agenda toegevoegd. Dat ook die enorm populair zijn en altijd goed bezocht worden, zal duidelijk zijn.

In het antiquariaatwezen brengen zijn boeken vaak topprijzen op. Hij behoort tot de top 10 van meest gezochte auteurs. Op elk nieuw werk wordt met vingerdraaien gewacht. Of er na zijn laatste roman De bocht van Berkhey (1996) nog enig proza zal komen is niet bekend. De berichten die hij zelf daarover verteld, schijnen het tegendeel uit te spreken. Voorgoed verliefd uit 1997 rekenen we gemakshalve maar niet mee, dat was immers een herdruk van Brieven aan Mick Jagger (1988). Voor de liefhebbers van zijn andere discipline, en een die hij zo magistraal beheerst, het essayistische werk, kwamen er gelukkig de afgelopen tijd nieuwe titels uit. We wachten overigens wél op een nieuwe en vermeerderde herdruk van Goethe en geen einde.

Een boekenkast op reis (1999), (waarlijk 'verzwolgen'), de 'museum' boeken, De kiezen van de keizer (2000), en De hele wereld in een vitrinekast (2001), zijn boeken waarin de echte Büchiaan 'De hele wereld' even kan vergeten!

Typerend voor zijn werk is dat eenheid wegvalt. In dat licht moet ook het thema van het dode kind worden gezien. De vroeg gestorven zoon van de ik-figuur wordt gecremeerd en zijn as wordt over de zee uitgestrooid. De eenheid is uiteen gevallen in stofdeeltjes.

EVALUTIE:

Sommige boekbesprekers vinden een boek goed als het de verhouding van de werkelijkheid goed weergeeft. Boudewijn Buch heeft niet de verhouding tot de werkelijkheid goed weergegeven, maar hij heeft gewoon de werkelijkheid weergegeven! Het roman is een stukje uit het leven van Boudewijn Buch! Sommige stukken kunnen er bij zijn verzonnen, wat men niet eens zeker weet omdat Boudewijn sommige dingen niet prijsgeeft over zijn leven. Ze heeft hij in het boek beschreven dat hij een zoontje heeft, genaamd Micky. In interviews heeft hij niet ontkent dat hij een zoontje heeft gehad, maar ook niet bevestigd dat hij een zoontje had. Misschien omdat hij het gevoel heeft dat hij een slechte vader is geweest voor zijn zoontje? Wie weet..

Boudewijn Buch heeft de werkelijkheid goed opgeroepen in het boek. Prachtig!

In het boek keek je mee door de ogen van Boudewijn. Dit perspectief zorgde ervoor dat het een heel persoonlijk en geloofwaardig verhaal werd. De schrijver heeft zijn eigen naam gegeven aan de hoofdpersoon en dat is een goede keuze geweest. Men gaat in het boek twijfelen: is de hoofdpersoon in het boek niet de schrijver zelf? Ik denk dat als het perspectief auctoriaal was, dat het niet zo'n goed boek geweest zou zijn als dat het nu is. Van buitenaf geschreven zou dit boek afstandelijker zijn geweest en minder aangrijpend zijn geweest.

Een citaat van Michel Boll: 'Als ik je werk lees heb ik de - in principe foute - neiging om de hoofdpersoon met Boudewijn Büch te vereenzelvigen.'

De drie thema's die in het boek centraal staan: de oorlogstrauma van de vader, de homoseksualiteit van de hoofdpersoon en de dood van 'de kleine blonde' zijn de 3 thema's uit een stuk leven van Boudewijn Büch. Doordat het boek voor een zeer groot deel autobiografisch is is het boek zeer aangrijpend en zeer geloofwaardig. Eigenlijk had Boudewijn Büch voordat het echte boek begint zijn levensverhaal moeten vertellen in de Inleiding. De lezer zou zich zo nog veel beter kunnen inleven in alle situaties.

Het boek was helemaal niet ingewikkeld en was heel luchtig om te lezen. Zelf hou ik wel van een beetje ingewikkelde boeken, maar dat past in dit boek helemaal niet thuis. Als het boek ingewikkeld zou worden dan is het verhaal niet wat het moeten wordt. Het was ook helemaal niet storend in het boek dat het zo gemakkelijk was.

Ik heb best wel wat kunnen leren van dit boek. Dat de oorlog gruwelijk is dat hoef je mij ook niet te vertellen, maar dat een oorlog een persoon zo kan verminken en een heel leven zo ernstig kan veranderen schrok ik wel even van. Sommige uitspraken die Rainier had over Duitsers vond ik gewoon beangstigend. Ik kan het niet helemaal begrijpen omdat ik, gelukkig, zoiets als oorlog niet in levende lijve heb meegemaakt.

Voor homoseksualiteit sta ik helemaal open. Als iemand met een persoon van hetzelfde geslacht supergelukkig kan zijn, waarom zou die dat dan niet mogen? Ik vind het prachtig om homo's met elkaar te zien. Het zijn vaak hele vrolijke en aardige mensen die weten wat ze willen in het leven. Ik vind het zo verschrikkelijk van de maatschappij dat sommige mensen zo moeilijk doen over homo's. Laat ze hun eigen leven leiden!

Ik heb nog wel duizenden dingen kunnen leren of kunnen begrijpen uit het boek, maar het is beter dat ik die niet allemaal op ga schrijven.

Ik ben door dit boek gaan denken over mezelf en over het verdere verloop van mijn leven.

In dit boek zijn weer typerende dingen van zijn werk te herkennen: zoals het laten wegvallen van de eenheid. Op zich vind ik dat niet belangrijk om dat in elk boek weer terug te laten komen, maar het is een keuze van de schrijver.

Een boek moet me vermaken, boeien en ontroeren en dit boek heeft dit allemaal gedaan bij mij. Ik vind het een goed boek dat ik zeker kan aanraden bij iedereen. Zo lees je maar weer eens dat er mensen zijn die het moeilijker hebben gehad in het leven. Ik zeg niet dat ik dat denk over mijn leven, maar ik vind dat ieder moet weten dat het leven niet makkelijk is en dat je niet de enige bent die het soms moeilijk heeft.